

Kako se ukrasne biljke razmnožavaju grebenicama?

Drvodelić, Damir

Source / Izvornik: **Gospodarski list, 2017, 37 - 37**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:108:111278>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Forestry and Wood Technology](#)

Kako se ukrasne biljke razmnožavaju grebenicama?

Razmnožavanje biljaka zagrtanjem ili grebenicama pripada u autovegetativni način razmnožavanja biljaka u čiju skupinu pripada i razmnožavanje dijeljenjem, povaljenicama, margotiranjem i reznicama.

Kod razmnožavanja biljaka zagrtanjem, postupak je isti u rasadnicima za dobivanje mnoštva novih biljaka, ali i kod pojedinačnog razmnožavanja, kad se želi dobiti jedna biljka.

Postupak

Prve godine osniva se matičnjak (u rasadnicima razmak 100 x 40 cm). Uz prosječnih 6-8 izdanaka po matičnoj biljci, očekivana trajnost matičnjaka iznosi od 12-15 godina. U proljeće druge godine obavlja se sječa na panj matičnih biljaka i postupno zagrtanje do 30-ak cm u 2-3 navrata, do početka srpnja. Na kraju druge godine, nakon otpadanja listova, ožiljeni izdanci se odsjecaju i školuju/isporučuju kao gotov proizvod.

Ako rani jesenski mrazovi dođu prije nego su ožiljeni izdanci odsječeni od matične biljke, rad treba odgoditi za proljeće, ali obavezno prije kretanja biljnih sokova. U suprotnom, oslabljenost matičnih biljaka može onemogućiti sljedeći ciklus razmnožavanja. Poslije sječe ožiljenih izdanaka u jesen, panjiće treba pokriti zemljom zbog smrzavanja. Matičnjake treba svake godine prihranjivati, jer se tlo zbog intenzivne uporabe brzo iscrpljuje, a matične biljke gube neophodnu sposobnost tjeranja izdanaka. Za podizanje matičnjaka pogodni su lokaliteti ili dijelovi unutar rasadnika s humoznim, pjeskovitim ili lako ilovastim tlima, sa visokim sadržajem humusa. Takvo tlo

pruža povoljne uvjete za razvoj korijenskog sustava.

Na ovaj način mogu se razmnožavati: grmoliki divlji kesten (*Aesculus parviflora*), glatka hortenzija (*Hydrangea arborescens*), krimska lipa (*Tilia x euchlora*), crvenolisna šljiva (*Prunus cerasifera* "Nigra"), forme dunje (*Cydonia oblonga*), pajasmin (*Philadelphus* spp.), ribiz (*Ribes*), hudike (*Viburnum*) i lijeske (*Corylus*).

Podloge za cijepljenje

Zagrtanje je jedna od mogućih načina razmnožavanja navedenih rodova i vrsta biljaka. Za provedbu ove metode potreban je jednostavan alat i pribor. Ovo je glavna metoda za proizvodnju podloga za cijepljenje jabuka (Malling 9, Malling 26 i Malling Merton 106). Metoda zagrtanja pripada u učinkovite metode razmnožavanja koje su od ekonomske važnosti, ali ne u rasadnicima s proizvodnjom hortikulturnih sadnica, kao niti u šumskim rasadnicima. Za razliku od nekih drugih metoda poput margotiranja, kod razmnožavanja zagrtanjem može se koristiti rasadnička mehanizacija za zagrtanje tla oko izdanaka i odsjecanje ožiljenih izdanaka. Nedostatak zagrtanja je u tome što biljke pogodne za ovaj način razmnožavanja trebaju imati konstantnu sposobnost razvoja brojnih izbojaka. Poželjne su vrste stupastog habitusa.

doc. dr. sc. Damir Drvodelić

Tulipan „Janica Kostelić“

Tulipani su neizostavni cvjetni simbol proljeća i mnogima najdraže cvijeće. U Nizozemskoj, uz vjetro-njače i drvene klompe, tulipan je i nacionalni simbol. I ove je godine veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske u Zagrebu organiziralo izložbu o tulipanima, povodom Kraljevog dana, koju je otvorila jedina osoba iz Hrvatske po kojoj je nazvan jedan kultivar tulipana, naša proslavljena sportašica Janica Kostelić.

2006 g. nizozemski uzgajivač tulipana, **Cor Grooteman** (cor_grootemans@live.nl) iz gradića Lisse, zamolio je Janicu Kostelić da svojim imenom nazove njegov novi kultivar tulipana. Ovom posebnom gestom uzgajivač je želio na originalan način odati svoju počast velikoj hrvatskoj sportašici. Radi se o tulipanu iz grupe "Triumf", prekrasne crvene boje i baršunasta izgleda.

Kao i ostalo lukovičasto cvijeće, tulipani su trajnice, višegodišnje biljke s posebno oblikovanim podzemnom stabljikom, lukovicom, koja služi za preživljavanje u nepovoljnu, hladnom ili suhom dijelu godine. Stoga mogu na istom mjestu u vrtu ostati nekoliko godina. Poslije cvatnje ocvale cvjetove valja odrezati čim latice povenu kako ne bi trošili hraniva na stvaranje ploda, čahure, sa sjemenkama. U lipnju, sve dok su listovi zeleni i rastu, tulipane redovito zalijevajte, a požutjelo i usahlo lišće otkinite u srpnju kad su nove lukovice oblikovane i spremne za cvatnju u sljedećoj godini.

Gospodarski list

